

Kredītiestāžu un citu monetāro finanšu iestāžu atsevišķu statistisko datu sagatavošanas vadlīnijas

Saturs

Saturs.....	2
Ievads	4
1. Latvijas Bankas tiesību aktu aktualitātes statistikas jomā	4
2. Vispārīgie jautājumi.....	5
2.1. Klasifikācijas sistēmas statistikā.....	5
2.2. Latvijas Republikas institucionālo sektoru saraksti un ES valstu finanšu iestāžu saraksti	6
3. Latvijas Bankai iesniedzamie statistiskie dati.....	7
4. Norādes, piemēri, jautājumi un atbildes par statistisko datu sagatavošanu un iesniegšanu.....	8
4.1. Statistisko datu par kredītiestāžu un citu monetāro finanšu iestāžu finansiālo stāvokli (MBP) sagatavošana.....	8
4.1.1. Vispārējās norādes	8
4.1.2. Atsevišķu instrumentu veidu un pozīciju skaidrojums	9
4.1.3. Noteikumu Nr. 218 atsevišķu pielikumu skaidrojums un piemēri ..	11
4.1.4. Jautājumi un atbildes.....	16
4.2. Statistisko datu par kredītu norakstīšanas korekcijām un vērtspapīru pārvērtēšanas korekcijām sagatavošana.....	17
4.2.1. Vispārējās norādes	17
4.2.2. Skaidrojumi par statistisko datu sagatavošanu un piemēri	18
4.3. Statistisko datu par MFI procentu likmēm sagatavošana	25
4.3.1. Vispārējās norādes	25
4.3.2. Aprēķina metodes izvēles skaidrojums.....	26
4.3.3. Atsevišķu jēdzienu skaidrojums	26
4.3.4. Monetāro finanšu iestāžu procentu likmju aprēķina piemēri.....	28
4.4. Statistisko datu par naudas tirgus darījumiem sagatavošana	35
4.4.1. Vispārējās norādes	35

4.4.2. Atsevišķu darījumu skaidrojums ar piemēriem	35
4.5. Statistisko datu par valūtu tirdzniecības darījumiem sagatavošana	36
4.5.1. Vispārējās norādes	36
4.5.2. Skaidrojumi par statistisko datu sagatavošanu un piemēri	36

Ievads

Vadlīņu mērķis ir sniegt kredītiestādēm un citām monetārajām finanšu iestādēm (turpmāk kopā – MFI) ieteikumus atsevišķu Latvijas Bankai iesniedzamo statistisko datu (izņemot uzraudzības statistiskos datus) sagatavošanai. Vadlīnijās izmantotie jēdzieni un sniegtie skaidrojumi un piemēri var atšķirties no uzraudzības statistikā lietotajiem jēdzieniem un praksēs.

Vadlīnijām ir četras galvenās daļas. Vadlīnijas ir "atvērts" dokuments – tās tiek papildinātas un grozītas līdz ar grozījumiem Latvijas Bankas noteikumos. Izstrādājot vadlīnijas, Latvijas Banka ņem vērā statistisko datu sniedzēju jautājumus par statistisko datu sagatavošanu un iesniegšanu.

Vadlīņu pirmā daļa ir veltīta Latvijas Bankas attiecīgo tiesību aktu aktualitātēm, otrajā daļā aplūkoti ar statistiku saistītie vispārīgie jautājumi, t. sk. par statistikas sagatavošanas pamatprincipiem un monetārajā un finanšu statistikā izmantojamām klasifikācijas sistēmām, trešajā daļā sniegta informācija par statistiskajiem datiem, ko Latvijas Bankai iesniedz dažādas statistisko datu sniedzēju grupas, bet ceturtajā daļā iekļauti statistisko datu sagatavošanas piemēri, sniegtas atbildes uz bieži uzdotajiem jautājumiem, ka arī aplūkota atsevišķu pārskatu aizpildīšana un iesniegšana atbilstoši Latvijas Bankas noteikumiem.

1. Latvijas Bankas tiesību aktu aktualitātes statistikas jomā

Pēdējās pārmaiņas Latvijas Bankas prasībās attiecībā uz MFI statistisko datu sagatavošanu un iesniegšanu notika 2024. gadā, kad atsevišķi MFI sniegto statistisko datu sagatavošanas metodoloģijas aspekti bija jāpielāgo Eiropas Centrālās bankas regulējumam un ieteikumiem, t. sk. metodoloģiskajām prasībām, kas ietvertas 2024. gada februārī aktualizētajā Eiropas Centrālās bankas Rokasgrāmatā par MFI bilances statistiku.

Tāpēc 2024. gada 11. novembrī Latvijas Bankas padome apstiprināja [grozījumus Latvijas Bankas noteikumos Nr. 218 "Statistisko datu par kredītiestāžu un citu monetāro finanšu iestāžu finansiālo stāvokli \(MBP\) sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi"](#) (spēkā ar 2025. gada 1. janvāri) un [grozījumus Latvijas Bankas noteikumos Nr. 219 "Statistisko datu par kredītu norakstīšanas korekcijām un vērtspapīru pārvērtēšanas korekcijām sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi"](#) (spēkā ar 2025. gada 1. aprīli). Minētie grozījumi ietver, piemēram, jaunu pieeju negatīvo uzkrāto procentu atspoguļošanai un sektora

noteikšanai tām kredītiestādēm, kuru licence kredītiestādes darbībai ir atsaukta, precizētus kredīta neatmaksātās nominālvērtības komponentus, kā arī prasību gan norēķinu kartes bezprocentu kredītus un norēķinu kartes procentu kredītus, gan atjaunojamos un pārsnieguma kredītus iekļaut termiņu grupā atbilstoši līguma nosacījumiem.

2. Vispārīgie jautājumi

Atbildību par statistiku Eiropas Savienībā (turpmāk – ES) daļa Eiropas Centrālā banka (turpmāk – ECB) un Eiropas Komisija (ar Eiropas Kopienų Statistikas biroja *Eurostat* starpniecību). Precīzu darba sadalījumu nosaka Saprašanās memorands par ekonomikas un finanšu statistiku.

Eiropas Centrālo banku sistēmas (turpmāk – ECBS), kurā ietilpst arī Latvijas Banka, pienākumi statistikas jomā noteikti ECBS un ECB Statūtos (turpmāk – Statūti). Statūtu 5.1. pants paredz, ka ECBS uzdevumu veikšanai ECB ar valstu centrālo banku atbalstu vāc vajadzīgo statistisko informāciju no kompetentajām valsts iestādēm vai arī tieši no uzņēmējiem. Statūtu 5.2. pantā paredzēts, ka valstu centrālās bankas, ciktāl iespējams, veic 5.1. pantā minētos uzdevumus.

Latvijas Bankas tīmekļvietnē var iepazīties ar Latvijas Bankas [darbību statistikas jomā](#), t. sk. ar tās uzdevumiem, statistikas virzieniem un politiku, [statistikas sagatavošanas principiem](#), un [informāciju par datu iesniegšanu katram tirgus dalībnieku veidam](#).

2.1. Klasifikācijas sistēmas statistikā

Lai dažādu ES valstu statistika būtu salīdzināma, ir izveidotas divas klasifikācijas sistēmas – Eiropas Kontu sistēma 2010 (turpmāk – [EKS 2010](#)) un ES Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija (turpmāk – NACE), saskaņā ar kurām iespējams klasificēt institucionālās vienības un tautsaimniecības sektorus. ECB savos normatīvajos aktos balstās uz EKS 2010 definīcijām, bet *Eurostat* izmanto gan EKS 2010, gan NACE. Informācija par abām klasifikācijas sistēmām ir pieejama Latvijas Bankas tīmekļvietnē: [Īsi par EKS 2010](#) un [Īsi par NACE](#).

Saskaņā ar EKS 2010 izšķir piecus institucionālos sektorus: nefinanšu sabiedrības (S.11), finanšu sabiedrības (S.12), vispārējo valdību (S.13), mājsaimniecības (S.14) un mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas (S.15). Šie sektori savukārt sadalīti apakšsektoros. Plašāk institucionālie sektori Latvijā ir aprakstīti Latvijas Bankas tīmekļvietnes sadaļā [Statistika > Informācija statistikas lietotājiem > Klasifikācijas sistēmas >](#)

[EKS 2010 sektori Latvijā](#), kurā aplūkota arī finanšu sabiedrību sektora (S.12) klasifikācija, pārējo sektoru klasifikācija un papildu klasifikācija. Apakšsadaļā "Papildu klasifikācija" tiek skaidrots tautsaimniecības dalībnieku sadalījums rezidentos un nerezidentos un MFI un ne-MFI un nefinanšu sabiedrību sadalījums privātajās un valsts sabiedrībās. Statistikas vajadzībām *eurozonas* valstu grupā iekļauj arī tās valstis (piemēram, Monako) un salas (piemēram, Ālandu salas), kuras norādītas ECB rokasgrāmatas [Monetary Financial Institutions and Markets Statistics Sector Manual](#) 5. sadaļā *Borderline Cases in the Delimitation of the Euro Area*.

Savukārt NACE definēto finanšu un apdrošināšanas darbību apraksts ar pārmaiņām saskaņā ar jauno NACE 2.1. redakciju, kas stājas spēkā 2025. gada 1. janvārī, ir atrodams Latvijas Bankas tīmekļvietnes sadaļā [Statistika > Informācija statistikas lietotājiem > Klasifikācijas sistēmas > Finanšu un apdrošināšanas darbības](#).

Statistikā plaši lietoto finanšu iestāžu definīciju skaidrojumi sniegti Latvijas Bankas tīmekļvietnes sadaļā [Statistika > Informācija statistikas lietotājiem > Statistikā lietotie jēdzieni](#).

2.2. Latvijas Republikas institucionālo sektoru saraksti un ES valstu finanšu iestāžu saraksti

Latvijas Banka uztur un publicē savas tīmekļvietnes sadaļā [Statistika > Informācija statistikas lietotājiem > Saraksti](#) šādus institucionālo sektoru sarakstus:

- Monetāro finanšu iestāžu saraksts;
- Ieguldījumu fondu saraksts;
- Pensiju fondu saraksts;
- Finanšu instrumentsabiedrību saraksts;
- Maksājumu statistikai atbilstošo iestāžu saraksts;
- Apdrošināšanas sabiedrību saraksts.

Centrālā statistikas pārvalde saskaņā ar EKS 2010 prasībām savā tīmekļvietnē sagatavo un uztur [institucionālo sektoru klasifikāciju](#), t. sk. Latvijas Republikas valdības institucionālo vienību sarakstu. Šajā vietnē mājsaimniecību sektorā (S.140000) klasificētas tās vienības, kuras grāmatvedību veic vienkāršā ieraksta sistēmā (piemēram, individuālais komersants, individuālais uzņēmums, zemnieka vai zvejnieka saimniecība).

ECB uztur un publicē savā tīmekļvietnē ES valstu [monetāro finanšu iestāžu \(MFI\), finanšu instrumentsabiedrību, ieguldījumu fondu, maksājumu statistikai atbilstošu iestāžu, apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu sarakstus](#).

Ne-MFI kredītiestādes tiek iekļautas to [iestāžu sarakstā, uz kurām attiecas Eirosistēmas obligāto rezervju prasības](#) un kuras tiek publicēts ECB tīmekļvietnē, kategorijā "Credit institution S125".

3. Latvijas Bankai iesniedzamie statistiskie dati

Saskaņā ar Latvijas Bankas likuma 63. pantu Latvijas Banka vāc, glabā un apstrādā statistiskos datus, izstrādā, apkopo, analizē un izplata statistisko informāciju, lai nodrošinātu šajā likumā noteikto Latvijas Bankas uzdevumu izpildi, tostarp lai atbalstītu:

- Eiropas Centrālās bankas darbību Eiropas Centrālo banku sistēmas uzdevumu izpildei un kredītiestāžu uzraudzībai nepieciešamās statistiskās informācijas sagatavošanā,
- Eiropas Savienības institūcijas, tostarp to izveidoto koleģiālo institūciju un institucionālo vienību darbību to uzdevumu izpildei nepieciešamās statistiskās informācijas sagatavošanā, kuru kompetencē ir finanšu tirgus dalībnieku, finanšu tirgu un infrastruktūras uzraudzība, noregulējuma piemērošana, kompensāciju izmaksas sistēmu nodrošināšana vai finanšu sistēmas stabilitātes veicināšana.

Latvijas Banka nosaka statistisko datu sagatavošanas un iesniegšanas prasības un kārtību, iesniegšanas termiņu, kā arī personas, kam ir pienākums iesniegt statistiskos datus attiecībā uz monetāro un finanšu statistiku, banknošu un monētu statistiku, maksājumu un maksājumu sistēmu statistiku, ārējo statistiku, tostarp maksājumu bilanci un starptautisko investīciju bilanci, finanšu kontu statistiku, noregulējuma un kompensāciju izmaksas sistēmu statistiku, finanšu stabilitātes statistiku un uzraudzības statistiku, kā arī citu statistiku, kas nepieciešama Latvijas Bankas uzdevumu izpildes nodrošināšanai. Latvijas Bankas likuma 71. pants nosaka, ka Latvijas Banka statistisko informāciju izplata tādā veidā, kurš neļauj tieši vai netieši identificēt statistisko datu sniedzēju vai jebkuru citu personu.

Latvijas Bankas tīmekļvietnes sadaļā [Statistika > Iesniegt datus](#) Latvijas Banka uztur Datu iesniegšanas kalendāru, kurā norādīti dažādu datu sniedzēju grupu iesniedzamie statistiskie dati, to iesniegšanas termiņi un periodiskums.

4. Norādes, piemēri, jautājumi un atbildes par statistisko datu sagatavošanu un iesniegšanu

Statistisko datu sniedzējs sagatavo statistiskos datus atbilstoši to sagatavošanas noteikumiem un iesniedz tos elektroniskā veidā saskaņā ar Latvijas Bankas 2022. gada 24. oktobra noteikumiem Nr. 226 "[Noteikumi par elektronisko informācijas apmaiņu ar Latvijas Banku](#)". Informācija par statistisko datu iesniegšanu elektroniski pieejama Latvijas Bankas tīmekļvietnes sadaļā [Statistika > Iesniegt datus > Datu iesniegšana elektroniski](#). [Paaugstinātās drošības sistēmā](#) iesniedzamo statistisko datu failu struktūra un formāts kopā ar attiecīgajiem noteikumiem un papildu dokumentiem ir atrodams Latvijas Bankas tīmekļvietnes sadaļā "[Tiesību akti](#)".

Par statistisko datu pareizību un savlaicīgu iesniegšanu Latvijas Bankai atbild statistisko datu sniedzēja vadītājs vai viņa pilnvarota persona. Ja Latvijas Banka konstatē, ka iesniegtie statistiskie dati sagatavoti kļūdaini, par to tiek paziņots attiecīgo statistisko datu sagatavotājam. Pēc kļūdu novēršanas sagatavotie statistiskie dati atkārtoti jāiesniedz ne vēlāk kā nākamajā darbdiēnā pēc paziņojuma par kļūdu esamību saņemšanas no Latvijas Bankas.

Konsultācijas par statistisko datu sagatavošanu sniedz Latvijas Bankas Datu un statistikas pārvalde. Konsultāciju saņemšanai izmanto elektroniskā pasta adresi stp.info@bank.lv.

4.1. Statistisko datu par kredītiestāžu un citu monetāro finanšu iestāžu finansiālo stāvokli (MBP) sagatavošana

4.1.1. Vispārējās norādes

Statistiskos datus par kredītiestāžu un citu monetāro finanšu iestāžu finansiālo stāvokli (MBP) sagatavo atbilstoši Latvijas Bankas 2022. gada 12. septembra noteikumiem Nr. 218 "[Statistisko datu par kredītiestāžu un citu monetāro finanšu iestāžu finansiālo stāvokli \(MBP\) sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi](#)" (turpmāk – Noteikumi Nr. 218). Noteikumi Nr. 218 ir izstrādāti saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas 2021. gada 22. janvāra Regulu (ES) 2021/379 par kredītiestāžu un monetāro finanšu iestāžu sektora bilances posteņiem (pārstrādāta redakcija) (ECB/2021/2).

Statistisko datu sagatavošanā lietotā naudas izteiksmes vienība ir *euro*. Aktīvu, pasīvu un ārpusbilances posteņu atlikumus ārvalstu valūtā mēneša beigās pārvērtē pēc ECB atsauces kursa.

Euro atsauces kursi tiek publicēti [ECB tīmekļvietnē](#) ap plkst. 17.00 (pēc Latvijas laika) un pārpublicēti Latvijas Bankas tīmekļvietnē. Tos nosaka, pamatojoties uz ECBS un citu centrālo banku saskaņošanas procedūru, kas notiek katru darbdienu plkst. 15.15 (pēc Latvijas laika) un atspoguļo valūtas tirgus situāciju attiecīgajā brīdī. Savukārt tām valūtām, kuru kursu ECB nenosaka, jāizmanto kursi, ko publisko starptautiski atzītas ziņu organizācijas, piemēram, *Financial Times*, *Reuters* u.c.

Sagatavojot statistiskos datus, ir pieļaujama datu noapaļošana. Kontrolskaitļiem, kas attiecas uz datu pārbaudi viena dokumenta ietvaros vai uz veidlapās norādīto kopsummu (piemēram, peļņas vai zaudējumu, kas norādīti mēneša bilances pasīvu pusē un peļņas vai zaudējumu aprēķinā) atbilstību, jābūt precīziem. Savukārt kontrolskaitļiem, kas attiecas uz datu sīkāku dalījumu savstarpēju salīdzināšanu dažādos pielikumos, ir **pieļaujama noapaļošanas novirze līdz 20 euro**.

4.1.2. Atsevišķu instrumentu veidu un pozīciju skaidrojums

Atjaunojamais kredīts ietver summas, kas iegūtas, izmantojot kredītliniju, un vēl nav atmaksātas (atlikumu). Kredītlinija ir aizdevēja un aizņēmēja līgums, kas ļauj aizņēmējam noteiktā laikposmā un līdz noteiktam limitam līdzekļus izņemt, kā arī aizņēmēja izvēlētā laikā pirms iepriekš noteikta datuma šos līdzekļus atmaksāt. Summas, kas ir pieejamas kā kredītlinija un nav izņemtas vai jau ir atmaksātas, neiekļauj nevienā bilances posteņu kategorijā.

Pārsnieguma kredīts ir norēķinu konta debeta atlikums. Gan atjaunojamus kredītus, gan pārsnieguma kredītus neiekļauj kredītus, kas izsniegti, izmantojot kredītkartes ar kredīta brīvdienām (parasti no 30 līdz 45 dienām). Šeit uzrāda gan norēķinu konta debeta atlikumus, gan arī kartes ar debeta funkciju – kartes, kas dod iespēju autorizētam lietotājam veikt maksājumus tieši no naudas līdzekļiem norēķinu kontā. Karte ar debeta funkciju var būt piesaistīta kontam, kurā ir iespējams konta pārsniegums.

Norēķinu karšu kredīts Noteikumu Nr. 218 izpratnē ir kredīts, kas izsniegts mājāsaimniecībai vai nefinanšu sabiedrībai, izmantojot *kartes ar atliktā debeta funkciju* (t. i., kartes, kas sniedz tālāk tekstā definēto norēķinu kartes bezprocentu kredītu) vai *kredītkartes* (t. i., kartes ar kredīta funkciju, kuras ietvaros izsniegts bezprocentu kredīts un tam sekojošais procentu kredīts).

Norēķinu kartes bezprocentu kredīts ir kredīts, ko statistisko datu sniedzējs izsniedz mājāsaimniecībai vai nefinanšu sabiedrībai kā kartes turētājam ar 0 % likmi no dienas, kad norēķinu cikla laikā tiek veikts maksājums ar karti, līdz dienai, kad jānorēķinās par šā norēķinu cikla debeta atlikumu.

Norēķinu kartes procentu kredīts ir kredīts, kas seko norēķinu kartes bezprocentu kredītam, t. i., debeta atlikums kartes kontā, par kuru nav veikts norēķins, kad tas bija iespējams pirmo reizi, un par kuru tiek aprēķināta procentu likme vai vairāklīmeņu procentu likme, kas parasti ir lielāka par 0 %. Šajos gadījumos klientam jāmaksā obligātie mēneša maksājumi, lai vismaz daļēji atmaksātu norēķinu kartes procentu kredītu. "Norēķinu kartes divu posmu kredīts" iekļaujams kredīta termiņu grupā atbilstoši līgumā noteiktajam termiņam.

Pakārtotās saistības saskaņā ar Noteikumiem Nr.218 uzrāda atbilstoši instrumenta kategorijai, t. i., pakārtotās saistības var būt kategorijā "Noguldījumi", "Saistības pret MFI, izņemot Latvijas Banku" vai "Emitētie parāda vērtspapīri".

Ieguldījuma īpašumus, kurus statistisko datu sniedzējs tur nomas maksas nopelnīšanai un/vai kapitāla vērtības palielināšanai, uzrāda statistikas bilances postenī "Pārējie aktīvi", jo saskaņā ar 40. SGS tie neietilpst kategorijā "Pamatlīdzekļi".

Attiecinot katru kredītu vai noguldījumu uz konkrētu termiņu grupu, ņem vērā, ka Noteikumu Nr. 218 izpratnē gads ir periods no iepriekšējā gada konkrētā datuma līdz attiecīgā gada tam pašam datumam (ieskaitot).

Ja darījuma beigu datums ir Latvijas Republikas valsts svētku dienā vai ārvalsts valsts svētku dienā (ja darījumā izmantoti ārvalstu kredītiestāžu norēķinu konti), tas neietekmē attiecīgā finanšu instrumenta iedalījumu pēc termiņa.

Maksājамie procenti par finanšu aktīviem (kredītiem, parāda vērtspapīriem) un saņemамie procenti par saistībām (noguldījumiem, emitētajiem parāda vērtspapīriem), kuri uzkrāti, piemērojot negatīvo procentu likmi, statistikas bilancē jāuzrāda tajā bilances pusē, kurā atrodas attiecīgais instruments. Tas nozīmē, ka maksājамie procenti par prasībām jāuzrāda ar pretējo zīmi ("–" zīmi) vienā no šīm pozīcijām:

- 225100 "Uzkrātie saņemамie procenti par prasībām pret MFI",
- 225200 "Uzkrātie saņemамie procenti par kredītiem" vai
- 225300 "Uzkrātie saņemамie procenti par parāda vērtspapīriem".

Savukārt saņemамie procenti par saistībām jāuzrāda ar pretējo zīmi ("–" zīmi) vienā no šīm pozīcijām:

- 362100 "Uzkrātie maksājамie procenti par saistībām pret MFI",
- 362200 "Uzkrātie maksājамie procenti par noguldījumiem" vai
- 362300 "Uzkrātie maksājамie procenti par emitētajiem parāda vērtspapīriem".

4.1.3. Noteikumu Nr. 218 atsevišķu pielikumu skaidrojums un piemēri

ABL pielikumu "Mēneša bilances pārskata pozīciju izvērsums" sagatavo par bilances atlikumiem un pārklasifikācijas summām, ievērojot norādītās mēneša bilances pārskata pozīcijas valstu, valūtu, termiņu grupu un termiņu veidu dalījumā.

Pārklasifikāciju norāda, ja pārmaiņas notikušas MFI sarakstā, struktūrā, sektoru klasifikācijā vai aktīvu un pasīvu klasifikācijā. Piemēram, pārmaiņas darījuma partneru sektora klasifikācijā var notikt tāpēc, ka publiskā sektora struktūra tiek pārvesta uz privāto sektoru, vai tāpēc, ka apvienošanās/sadalīšanas dēļ mainās komercsabiedrības pamatdarbības veids. Pārklasifikācija jānorāda arī, ja mainījusies klienta dzīvesvietas (rezidences) valsts, pārklasificēts instrumenta veids vai instrumenta termiņa veids vai termiņa grupa.

Ja pārklasifikācijas rezultātā pozīcija tiek samazināta, to norāda ar "-" zīmi, bet ja tā tiek palielināta, – ar "+" zīmi. Pārklasifikācijas summu, kas attiecīgajā periodā nepārsniedz 700 tūkst. *euro*, var nenorādīt.

Ailē "Valsts kods/starptautiskās organizācijas kods" uzrāda valsts kodu atbilstoši ISO 3166 standartam "Valstu un to teritoriālā iedalījuma vienību nosaukumu kodi" vai starptautiskās organizācijas kodu atbilstoši Latvijas Bankas tīmekļvietnē publicētajam [Starptautisko organizāciju kodu sarakstam](#) (ja statistisko datu sniedzēja klients ir starptautiskā organizācija), vai kodu "ND" pozīcijai 201124 "Nauda kasē".

Ailē "Darījuma partnera sektora kods" norāda Noteikumu Nr. 218 12. pielikumā uzrādītos partneru sektoru kodus. Kodu "SK9" drīkst norādīt tikai pozīcijai 201124 "Nauda kasē" un – tikai tad, ja nav zināms vērtspapīru turētāja sektors, – pozīcijai 330000 "Emitētie parāda vērtspapīri".

Aili "Instrumenta veida kods" aizpilda tikai tām pozīcijām un tikai tādos gadījumos, kas atbilst kādam no Noteikumu Nr. 218 69.¹, 70., 73., 74., 75. un 76. punktā sniegtajiem skaidrojumiem.

Ja mēneša bilances pārskata atsevišķas pozīcijas rādītājs salīdzinājumā ar iepriekšējā mēneša bilances pārskata attiecīgo rādītāju ir mainījies vairāk nekā par 15 % un 700 tūkst. *euro*, statistisko datu sniedzējs aizpilda **pielikumu "Mēneša bilances pārskata pozīciju pārmaiņas"**, norādot pārmaiņu iemeslus pēc pazīmēm "DAR", "PRK", "PRV" vai "CIT" un aprakstot pārmaiņu iemeslu.

Pazīmi "DAR" lieto, ja pārmaiņu iemesls ir darījums.

Pazīmi "PRK" norāda pārklasifikācijas un pārējo korekciju gadījumā, ja pārmaiņas notikušas MFI sarakstā, struktūrā, sektoru klasifikācijā vai aktīvu un pasīvu klasifikācijā. Pārmaiņas struktūrā nozīmē dažu finanšu aktīvu un pasīvu

iekļaušanu vai neiekļaušanu pārstrukturēšanas rezultātā. Parasti tas attiecas uz apvienošanu, pārņemšanu un sadalīšanu.

Pazīmi "PRV" norāda, ja pārmaiņu iemesls ir pārvērtēšana ārvalstu valūtas kursa ietekmē, vērtspāpīru pārvērtēšana vai slikto kredītu norakstīšanas korekcija.

Pazīmi "CIT" norāda, ja pārmaiņu iemesls ir kļūdu korekcija vai citi iemesli.

Pielikuma "Mēneša bilances pārskata pozīciju pārmaiņas" aizpildīšanas piemērs

Pozīcijas kods	Ailes kods	Summa		Pārmaiņas		Pārmaiņu iemesla kods ¹	Pārmaiņu iemesls
		iepriekšējā mēnesī	pārskata mēnesī	(2-1)	% (3:1)		
A	B	1	2	3	4	5	6
MBP aktīvu pozīcijas							
250001	6	1 444 568	2 235 903	791 335	55	DAR	Nopirkta ASV valdības parādzīmes Pārvērtēta līdzdalība AS "Beta" pamatkapitālā Pārdots īpašums "Zīles"
270011	1	3 119 359	2 410 359	-709 000	23	PRV	
223400	1	856 089	0	-856 089	100	DAR	
MBP pasīvu pozīcijas							
311124	1	1 650 000	0	-1 650 000	100	DAR	Atmaksāts refinansēšanas darījums Cits finanšu starpnieks iekļauts MFI sarakstā Cits finanšu starpnieks pārklassificēts uz MFI sektoru
312026	3	975 035	1 685 035	710 000	73	PRK	
320005	3	710 000	0	-710 000	100	PRK	

¹ DAR – darījums; PRK – pārklassifikācija; PRV – pārvērtēšana; CIT – citi.

M pielikums "Kredīti dalījumā pēc atlikušā termiņa un procentu likmes pārskatīšanas perioda"

1. piemērs

Nefinanšu sabiedrībai rezidentam izsniegts 8000 euro kredīts uz 4 gadiem. Līgumā sākotnēji noteiktais procentu likmes pārskatīšanas periods ir 6 mēneši. Statistisko datu sagatavošanas brīdī kredīta atlikušais termiņš ir 1.5 gadi, atlikusī kredīta summa – 1500 euro.

2. piemērs

Mājsaimniecībai rezidentam izsniegts 5000 euro kredīts uz 3 gadiem. Līgumā sākotnēji noteiktais procentu likmes pārskatīšanas periods ir 1 gads 1 mēnesis. Statistisko datu sagatavošanas brīdī atlikušais kredīta termiņš ir 1.5 gadi, atlikusī kredīta summa – 2500 euro.

3. piemērs

Nefinanšu sabiedrībai nerezidentam izsniegts 9000 euro kredīts uz 4 gadiem. Līgumā sākotnēji noteiktais procentu likmes pārskatīšanas periods ir 1.5 gadi. Statistisko datu sagatavošanas brīdī kredīta atlikušais termiņš ir 2.5 gadi, atlikusī kredīta summa – 5600 euro.

4. piemērs

Mājsaimniecībai nerezidentam izsniegts 10 000 euro kredīts uz 5 gadiem. Līgumā sākotnēji noteiktais procentu likmes pārskatīšanas periods ir 1 gads. Statistisko datu sagatavošanas brīdī kredīta atlikušais termiņš ir 6 mēneši, atlikusī kredīta summa – 1000 euro.

5. piemērs

Mājsaimniecībai nerezidentam izsniegts 8000 euro kredīts uz 8 gadiem. Līgumā sākotnēji noteikta fiksēta procentu likme. Statistisko datu sagatavošanas brīdī kredīta atlikušais termiņš ir 5 gadi, atlikusī kredīta summa – 5000 euro. Ja kredītiestāde nolēmusi līgumu pārskatīt un turpmāk noteikt kredīta procentu likmi ar pārskatīšanas periodu 1 gads, pēc līguma pārslēgšanas M pielikumā kredīta atlikusī summa būs jāuzrāda 3. ailē un 6. ailē, nemainot 1. un 4. ailē uzrādīto kredīta summu.

Pozīcijas nosaukums	Pozīcijas kods	Euro					
		Ar sākotnējo termiņu ilgāku par 1 gadu			Ar sākotnējo termiņu ilgāku par 2 gadiem		
			t. sk. ar atlikušo termiņu līdz 1 gadam	t. sk. ar atlikušo termiņu ilgāku par 1 gadu un procentu likmes pārskatīšanas periodu ≤1 gadu		t. sk. ar atlikušo termiņu līdz 2 gadiem	t. sk. ar atlikušo termiņu ilgāku par 2 gadiem un procentu likmes pārskatīšanas periodu ≤2 gadiem
A	B	1	2	3	4	5	6
Rezidenti							
Nefinanšu sabiedrībām	2400151	1 500		1 500	1 500	1 500	
Mājsaimniecībām un mājsaimniecības apkalpojošām bezpeļņas organizācijām	2400161	2 500			2 500	2 500	
Pārējo euro zonas valstu rezidenti							
Nefinanšu sabiedrībām	2400152	5 600			5 600		5 600
Mājsaimniecībām un mājsaimniecības apkalpojošām bezpeļņas organizācijām	2400162	1 000 5 000	1 000		1 000 5 000	1 000	
Kopā (2400151+2400161+ +2400152+2400162)	2400400	15 600	1 000	1 500	15 600	5 000	5 600

N pielikums "Pārskats par pamatkapitāla sadalījumu"

1. piemērs

Statistisko datu sniedzējam – kredītiestādei ar dematerializētajām akcijām – ir trīs šādi lieli akcionāri ar tādu ieguldījumu pamatkapitālā, kurš pārsniedz 5 %: viena fiziskā persona Latvijas rezidents, kuras ieguldījums akcijās ir 100 000 *euro*, un divas kredītiestādes – viena reģistrēta Vācijā, otra Austrijā (ieguldījums attiecīgi 1 000 000 *euro* un 400 000 *euro*). No tiem akcionāriem, kuru ieguldījums pamatkapitālā nepārsniedz 5 %, statistisko datu sniedzējam ir informācija par vienu akcionāru ar ieguldījumu 15 000 *euro*, un šis akcionārs ir fiziskā persona Latvijas rezidents. Par pārējiem akcionāriem ar ieguldījumu, kas nepārsniedz 5 %, statistisko datu sniedzējam nav informācijas, tāpēc par visu šādu akcionāru kopējo ieguldījumu tiek izveidots viens kopsavilkuma ieraksts, norādot rezidences valsts kodu "Z5" (Bez valsts norādes) un sektora kodu "SK9" (Nav informācijas). Gan katram akcionāram, gan kopsavilkuma ierakstam ir piešķirts unikāls identifikators.

Akcionāra vai biedra identifikators	Akcionāra vai biedra rezidences valsts kods	Akcionāra vai biedra sektora kods ¹	Kopējā uzskaites vērtība (veselos <i>euro</i>)
1	2	3	4
123456	LV	SK14	100 000
553987	DE	SK122	1 000 000
598741	AT	SK122	400 000
467987	LV	SK14	15 000
989898	Z5	SK9	60 000
Kopā	x	x	1 575 000*

¹ Saskaņā ar Noteikumu Nr. 218 12. pielikuma kodiem.

* 4. ailes kopsummai jāatbilst mēneša bilances pārskata pasīvu 391000. pozīcijas 7. ailes kopsummai.

2. piemērs

Statistisko datu sniedzējam – krājaizdevu sabiedrībai – ir divdesmit trīs biedri, no kuriem tikai trijiem biedriem ieguldījums pamatkapitālā sasniedz vai pārsniedz 10 %: divām fiziskajām personām Latvijas rezidenti, kuru ieguldījums ir attiecīgi 60 000 *euro* un 40 000 *euro*, un pašvaldībai Latvijas rezidentam ar ieguldījumu 100 000 *euro*. Par katru no lielajiem biedriem statistisko datu sniedzējs izveido unikālu ierakstu, bet par pārējiem 20 biedriem – vienu kopsavilkuma ierakstu, norādot rezidences valsts kodu "Z5" (Bez valsts norādes) un sektora kodu "SK9" (Nav informācijas). Gan katram biedram, gan kopsavilkuma ierakstam ir piešķirts unikāls identifikators.

Akcionāra vai biedra identifikators	Akcionāra vai biedra rezidences valsts kods	Akcionāra vai biedra sektora kods ¹	Kopējā uzskaites vērtība (veselos <i>euro</i>)
1	2	3	4
234561	LV	SK14	60 000
539875	LV	SK14	40 000
987415	LV	SK1313	100 000
989898	Z5	SK9	100 000
Kopā	x	x	300 000*

¹ Saskaņā ar Noteikumu Nr. 218 12. pielikuma kodiem.

* 4. ailes kopsummai jāatbilst mēneša bilances pārskata pasīvu 391000. pozīcijas 7. ailes kopsummai.

4.1.4. Jautājumi un atbildes

Jautājums. Kā "Mēneša bilances pārskatā" pareizi uzrādīt klientu finanšu līzingu portfeli un operatīvā līzingu portfeli, ja kredītiestāde ir iznomātājs?

Atbilde. Saskaņā ar ECB Rokasgrāmatu par MFI bilances statistiku finanšu līzingu iekļauj izsniegtajos kredītos. Savukārt operatīvo līzingu, ja kredītiestāde ir iznomātājs, uzrāda pamatlīdzekļos, jo aktīvi ir iznomāti bez izpirkuma tiesībām.

Jautājums. Kāds instrumenta veida kods jāpiešķir kredītam, kas izsniegts mājsaimniecībai vai mājsaimniecības apkalpojošajai bezpeļņas organizācijai saules paneļu iegādei un uzstādīšanai?

Atbilde. Kredītu, kas izsniegts mājsaimniecībai un mājsaimniecības apkalpojošajai bezpeļņas organizācijai saules paneļu vai citu atjaunojamās enerģijas iekārtu iegādei un uzstādīšanai, klasificē kā kredītu mājokļa iegādei, jo tas uzlabo mājokļa ekonomiskos rādītājus.

Jautājums. Kā pareizi uzrādīt procentu ienākumus un izdevumus par procentu likmju mijmaiņas darījumiem: vai par katru darījumu jāuzrāda gan ienākumi, gan izdevumi, vai jāuzrāda neto summa ienākumos vai izdevumos?

Atbilde. Ievērojot 1. SGS noteiktos principus, procentu likmju mijmaiņas darījumiem procentu ienākumus un izdevumus peļņas vai zaudējumu aprēķinā uzrāda neto, tādējādi pareizāk atspoguļojot darījuma būtību.

Jautājums. Kur B–P pielikumā uzrādīt debetkartes?

Atbilde. Debetkartes (izņemot debetkartes ar atliktā debeta funkciju) uzrāda ailē "Atjaunojamais kredīts un pārsnieguma kredīts".

Jautājums. Vai M pielikumā jāiekļauj kredīti, kuriem līgumā paredzēta fiksēta procentu likme, bet sakarā ar nestabilu ekonomisko situāciju ir iespējama procentu likmes maiņa?

Atbilde. 3. un 6. ailē iekļauj tikai tos kredītus, kuriem līgumā ir noteikts procentu likmes pārskatīšanas periods. Kredītus ar fiksētu procentu likmi līdz termiņa beigām, kuriem nav noteikts procentu likmes pārskatīšanas periods, uzrāda attiecīgi tikai 1., 2., 4. un 5. ailē.

Jautājums. Vai M pielikumā termins "procentu likmes pārskatīšanas periods", pēc kura jāgrupē kredīti, nozīmē procentu likmes mainīgās daļas (piemēram, EURIBOR3M) termiņu vai arī likmes fiksētās daļas pārmaiņas?

Atbilde. Ar procentu likmes pārskatīšanas periodu saprot spēkā esošajā kredīta līgumā noteikto laikposmu, pēc kura tiek mainīta kredīta procentu likme.

Kredīti, uz kuriem attiecas procentu likmes maiņa, ietver:

- 1) kredītus ar procentu likmēm, kuras periodiski tiek pārskatītas saskaņā ar indeksa novērtējumu (piemēram, EURIBOR);
- 2) kredītus ar procentu likmēm, kuras tiek pārskatītas nepārtraukti (mainīgās likmes);
- 3) kredītus ar procentu likmēm, kuras tiek pārskatītas pēc statistisko datu sniedzēja ieskatiem.

Jautājums. Vai M pielikuma 1. ailē "Ar sākotnējo termiņu ilgāku par 1 gadu" jāiekļauj kredītu summa no 4. ailes "Ar sākotnējo termiņu ilgāku par 2 gadiem"? Vai kredīti, kuru termiņš ir ilgāks par 2 gadiem, ir iekļauti termiņā "ilgāki par 1 gadu" (1. ailes kopsumma vienmēr ir lielāka vai vienāda ar 4. ailes kopsummu)?

Atbilde. Jā, 1. ailes kopsumma būs lielāka nekā 4. ailes kopsumma par kredītu ar sākotnējo termiņu no 1 gada līdz 2 gadiem apmēru.

4.2. Statistisko datu par kredītu norakstīšanas korekcijām un vērtspāpīru pārvērtēšanas korekcijām sagatavošana

4.2.1. Vispārējās norādes

Statistiskos datus par kredītu norakstīšanas korekcijām un vērtspāpīru pārvērtēšanas korekcijām sagatavo atbilstoši Latvijas Bankas 2022. gada 12. septembra noteikumiem Nr. 219 "[Statistisko datu par kredītu norakstīšanas korekcijām un vērtspāpīru pārvērtēšanas korekcijām sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi](#)", kas ir izstrādāti saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas 2021. gada 22. janvāra Regulu (ES) 2021/379 par kredītiestāžu un monetāro finanšu iestāžu sektora bilances posteņiem (pārstrādāta redakcija) (ECB/2021/2).

4.2.2. Skaidrojumi par statistisko datu sagatavošanu un piemēri

Kredītu norakstīšanas korekcijas piemērs

Kredītiestādes A 2021. gada 31. maija mēneša bilances pārskatā uzrādīti šādi kredītu atlikumi.

<i>Kredītu pozīcija</i>	<i>Valūta</i>	<i>(veselos euro)</i>
Kredīts privātajai nefinanšu sabiedrībai ar termiņu ilgāku par 5 gadiem	EUR	5 256 000
Kredīts fiziskajai personai A. Ozolai mājokļa iegādei ar termiņu ilgāku par 5 gadiem	EUR	15 923
		5 271 923

2021. gada jūnijā kredītiestāde A:

- izveidoja uzkrājumus 525 600 euro privātajai nefinanšu sabiedrībai izsniegtajam kredītam;
- atzina par zaudētu fiziskajai personai A. Ozolai mājokļa iegādei izsniegto kredītu un norakstīja to no bilances (kredītam bija izveidoti uzkrājumi 100 % apmērā).

Kredītu norakstīšanas korekcijas aprēķins

Kredītu pozīcijas	Darījuma valūta	Atlikums MBP 2021. gada 31. maijā	Uzkrājumi parādiem un saistībām	Atlikums MBP 2021. gada 30. jūnijā	Kredītu norakstīšanas korekcija
A	B	01	02	03	04
Kredīts privātajai nefinanšu sabiedrībai ar termiņu ilgāku par 5 gadiem	EUR	5 256 000	525 600	5 256 000	
Kredīts fiziskajai personai A. Ozolai mājokļa iegādei ar termiņu ilgāku par 5 gadiem	EUR	15 923		0	-15 923
		5 271 923	525 600	5 256 000	-15 923

Pozīcijā "Kredīts mājokļa iegādei" uzrādāmā kredītu norakstīšanas korekcija ir – 15 923 *euro*.

Pozīcijas nosaukums	Pozīcijas kods	<i>Euro</i>		
		Ar termiņu		
		līdz 1 gadam	1–5 gadi	ilgāku par 5 gadiem
A	B	01	02	03
Rezidenti				
Mājsaimniecībām un mājsaimniecības apkalpojošām bezpeļņas organizācijām				
Kredīts mājokļa iegādei	64152			–15 923

Pozīcijā "Uzkrājumi parādiem un saistībām" uzrādāmā pretvērtība ir – 15 923 *euro*.

Korekcijas pretvērtība		
A	B	01
Uzkrājumi parādiem un saistībām	88400	–15 923

Vērtspapīru pārvērtēšanas korekcijas piemērs

Kredītiestādes A 2021. gada 31. maija mēneša bilances pārskatā uzrādīti šādi vērtspapīri.

		(ārvalstu valūtā)	(veselos euro)
Valdības 6 mēnešu obligācijas	EUR	-	27 052 487
Valdības 2 gadu obligācijas	EUR	-	11 258 695
Privātās nefinanšu sabiedrības "Gamma" (Lielbritānija) 3 gadu obligācijas	GBP	2 588 137	3 009 007
JSC "Alfa" (Kanāda) akcijas	USD	18 551 621	15 205 000
AS "Beta" akcijas	EUR	-	20 220
		x	56 545 409

2021. gada jūnijā kredītiestāde A:

- 4. jūnijā par 1 000 150 *euro* nopirka un 11. jūnijā par 1 001 300 *euro* pārdeva Igaunijas valdības 5 gadu obligācijas;
- 11. jūnijā par 11 257 300 *euro* pārdeva valdības 2 gadu obligācijas;
- 17. jūnijā par 4 190 516 Lielbritānijas sterliņu mārciņām (jeb 4 899 756 *euro*) nopirka vēl privātās nefinanšu sabiedrības "Gamma" emitētās obligācijas;
- 18. jūnijā par 20 000 *euro* nopirka privātās nefinanšu sabiedrības "Omega" (Lietuva) emitētās 5 gadu obligācijas;
- 25. jūnijā par 18 410 170 ASV dolāru (jeb 15 406 000 *euro*) pārdeva JSC "Alfa" akcijas;
- 28. jūnijā par 2 185 605 Lielbritānijas sterliņu mārciņām (jeb 2 550 000 *euro*) pārdeva privātās nefinanšu sabiedrības "Gamma" emitētās obligācijas.

Kredītiestādes A 2021. gada 30. jūnija mēneša bilances pārskatā uzrādīti šādi vērtspapīri.

		<i>(ārvalstu valūtā)</i>	<i>(veselos euro)</i>
Valdības 6 mēnešu obligācijas	EUR	-	27 166 095
Privātās nefinanšu sabiedrības "Omega" (Lietuva) 5 gadu obligācijas	EUR	-	22 122
Privātās nefinanšu sabiedrības "Gamma" (Lielbritānija) 3 gadu obligācijas	GBP	4 615 451	5 379 000
AS "Beta" akcijas	EUR	-	20 222
		x	32 587 439

Vērtspapīru pārvērtēšanas korekcijas aprēķināšana

Vērtspapīru pozīcijas	Valūta	Atlikums MBP 2021. gada 31. maijā	Finanšu darījumi		Finanšu darījumu tīrais atlikums	Atlikums MBP 2021. gada 30. jūnijā	Pārvērtēšanas korekcija <i>(veselos euro)</i>	
			Iegādātie vērtspapīri	Pārdotie vērtspapīri			Vērtspapīri <i>euro</i>	Vērtspapīri ārvalstu valūtā
A	B	01	02	03	04=02-03	05	06=05-01-04	07 ¹
Valdības 6 mēnešu obligācijas	EUR	27 052 487	0	0	0	27 166 095	113 608	
Valdības 2 gadu obligācijas	EUR	11 258 695	0	11 257 300	-11 257 300	0	-1 395	
Igaunijas valdības 5 gadu obligācijas	EUR	0	1 000 150	1 001 300	-1 150	0	1 150	
Privātās nefinanšu sabiedrības "Omega" (LT) 5 gadu obligācijas	EUR	0	20 000	0	20 000	22 122	2 122	
Privātās nefinanšu sabiedrības "Gamma" (UK) 3 gadu obligācijas	GBP	3 009 007	4 899 756	2 550 000	2 349 756	5 379 000		26 123
JSC "Alfa" (CA) akcijas	USD	15 205 000	0	15 406 000	-15 406 000	0		-117 758
AS "Beta" akcijas	EUR	20 220	0	0	0	20 222	2	
		56 545 409	5 919 906	30 214 600	-24 294 694	32 587 439	115 487	-91 635

¹ Korekciju vērtspapīriem ārvalstu valūtā vispirms aprēķina attiecīgajā ārvalstu valūtā un tad pārrēķina *euro*, izmantojot attiecīgās ārvalstu valūtas attiecīgā kalendārā mēneša vidējo kursu.

Aprēķins vērtspapīriem ārvalstu valūtā

<i>Privātās nefinanšu sabiedrības "Gamma" emitētās</i>	atlikums 31. maijā – EUR 3 009 007 (GBP 2 588 137)
<i>3 gadu obligācijas</i>	nopirkts 17. jūnijā – EUR 4 899 756 (GBP 4 190 516)
	pārdots 28. jūnijā – EUR 2 550 000 (GBP 2 185 605)
	atlikums 30. jūnijā – EUR 5 379 000 (GBP 4 615 451)
Vērtspapīru pārvērtēšanas korekcija privātās nefinanšu sabiedrības "Gamma" emitētajām 3 gadu obligācijām = [4 615 451 – 2 588 137 – (4 190 516 – 2 185 605)] / 0.8576 = 26 123	
<i>JSC "Alfa" akcijas</i>	atlikums 31. maijā – EUR 15 205 000 (USD 18 551 621)
	pārdots 25. jūnijā – EUR 15 406 000 (USD 18 410 170)
Vērtspapīru pārvērtēšanas korekcija JSC "Alfa" akcijām = [0 – 18 551 621 – (0 – 18 410 170)] / 1.2012 = –117 758	

Pozīcijā "Kapitāls un rezerves" uzrādāmā pretvērtība = 115 487 – 91 635 = 23 852 *euro*.

Korekcijas pretvērtība		
A	B	01
Kapitāls un rezerves	89400	23 852

Vērtspapīru pārvērtēšanas korekcija *euro* emitētām obligācijām

Pozīcijas nosaukums	Pozīcijas kods	<i>Euro</i>		
		Ar termiņu		
		līdz 1 gadam	1–2 gadi	ilgāku par 2 gadiem
A	B	01	02	03
Rezidenti				
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu				
Centrālo valdību	75121	113 608	–1 395	
Pārējo <i>euro</i> zonas valstu rezidenti				
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu				
Centrālo valdību	75221			1 150
Nefinanšu sabiedrību	75240			2 122
Kontrolsumma	75999	113 608	–1 395	3 272

Vērtspapīru pārvērtēšanas korekcija ārvalstu valūtā emitētām obligācijām

Pozīcijas nosaukums	Pozīcijas kods	<i>Pārējās ārvalstu valūtās</i>		
		Ar termiņu		
		līdz 1 gadam	1–2 gadi	ilgāku par 2 gadiem
A	B	07	08	09
Pārējo ārvalstu rezidenti				
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu				
Ne-MFI, izņemot valdību	75375			26 123
Kontrolsumma	75999			26 123

Vērtspapīru pārvērtēšanas korekcija akcijām

Pozīcijas nosaukums A	Pozīcijas kods B	<i>Euro</i> 01	ASV dolāros 02	Pārējās ārvalstu valūtās 03
Rezidenti				
Akcijas, ieguldījumu apliecības un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu				
Nefinanšu sabiedrību	76140	2		
Pārējo ārvalstu rezidenti				
Akcijas, ieguldījumu apliecības un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	76300		-117 758	
Kontrolsumma	70999	2	-117 758	

4.3. Statistisko datu par MFI procentu likmēm sagatavošana

4.3.1. Vispārējās norādes

Statistiskos datus par MFI procentu likmēm sagatavo atbilstoši Latvijas Bankas 2022. gada 12. septembra noteikumiem Nr. 220 "[Statistisko datu par monetāro finanšu iestāžu procentu likmēm sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi](#)", kas ir izstrādāti saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas 2013. gada 24. septembra Regulu 1072/2013 par monetāro finanšu iestāžu piemēroto procentu likmju statistiku (pārstrādāta versija) (ECB/2013/34) un aptver MFI veiktos darījumus, kurus iedala jaunos darījumos un darījumu atlikumos.

Lai, sagatavojot procentu likmju statistiku, iegūtu kvalitatīvus datus, iesakām lietot ECB [Monetāro finanšu iestāžu procentu likmju statistikas rokasgrāmatu](#).

4.3.2. Aprēķina metodes izvēles skaidrojums

Nolīgtās gada procentu likmes (*annualised agreed rate*; AAR) un šauri definētās efektīvās procentu likmes (*narrowly defined effective rate*; NDER) aprēķina metodes izvēles iespējas atspoguļotas tabulā.

		Procentu maksājumu biežums		
		mēnesis	ceturksnis	gads
Pamatsummas samaksas biežums	mēnesis	AAR/NDER	NDER	NDER
	ceturksnis	AAR/NDER	AAR/NDER	NDER
	gads	AAR/NDER	AAR/NDER	AAR/NDER
	neregulārs	AAR/NDER	NDER	–
	darījuma beigās	AAR/NDER	AAR/NDER	AAR/NDER

4.3.3. Atsevišķu jēdzienu skaidrojums

Dalījums termiņu grupās

Kredītu un noguldījumu termiņu grupā "līdz 1 gadam" uzrāda kredītus un noguldījumus ar termiņu līdz 1 gadam (ieskaitot), un termiņu grupā "1–2 gadi" uzrāda kredītus un noguldījumus ar termiņu, kas ir ilgāks par 1 gadu, bet ir līdz 2 gadiem (ieskaitot).

Par darījuma uzrādīšanu pēc procentu likmes veida

Piemēram, kredītiestāde "Gamma" 2020. gada 6. aprīlī noslēgusi ar nefinanšu sabiedrību "X" līgumu par kredīta izsniegšanu uz 10 gadiem ar procentu likmi 6 mēnešu EURIBOR + 3 %. Līgumā noteikts, ka sākotnējā likme tiek noteikta, pamatojoties uz 6 mēnešu EURIBOR 2020. gada 6. aprīlī, un saglabājas nemainīga līdz 2025. gada 6. aprīlim, t. i., 5 gadus. Šajā gadījumā kredītiestāde kredītu iekļauj 2020. gada aprīļa "Jauno darījumu procentu likmju pārskata" ailē "Ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu 3–5 gadi" un aprīļa (un arī turpmāk līdz kredīta termiņa beigām) "Darījumu atlikumu procentu likmju pārskata" ailē "Ar noteikto termiņu ilgāku par 5 gadiem". Pēc tam, kad 2025. gada 6. aprīlī tiks noteikta jauna procentu likme nākamajam periodam, kredīts nebūs jāuzrāda "Jauno darījumu procentu likmju pārskatā". Savukārt, ja kredītiestāde "Gamma" 2020. gada 6. aprīlī būtu noslēgusi ar nefinanšu sabiedrību "Y" līgumu par kredīta izsniegšanu uz 10 gadiem ar 6 mēnešu EURIBOR + 3 %, nenosakot procentu likmes nemainību, kredītiestādei kredīts būtu iekļauj "Jauno darījumu procentu likmju pārskatā" pie kredītiem ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 3 mēnešiem.

Kredīti dalījumā pēc atlikušā termiņa un procentu likmes pārskatīšanas perioda

Piemērus sk. šo vadlīniju 3.1.3. punktā par Noteikumu Nr. 218 M pielikuma aizpildīšanu.

Pārskatītie kredīti

Var pārskatīt tikai spēkā esošu līgumu. Ja pārskatīšana vai cita vienošanās par jauniem līguma noteikumiem ir veikta automātiski, t.i., bez jebkādam mājsaimniecības vai nefinanšu sabiedrības aktīvām darbībām, kredīts nav jāiekļauj pie pārskatītajiem kredītiem. Ja kredīta līguma pārskatīšana notiek pēc laika t_0 , statistiskie dati par pārskatītajiem kredītiem tiek sniegti par visu līdz pārskatīšanas brīdim piešķirto un vēl neatmaksāto summu. Ja spēkā esoša līguma aizdevuma valūtu maina pēc mājsaimniecības vai nefinanšu sabiedrības ierosinājuma un MFI aizdevuma valūtas maiņai piekrīt, tas ir pārskatīts kredīts.

1. piemērs

Klientam ir patēriņa kredīta atlikums 10 000 *euro* ar procentu likmi 9 % gadā. Klients vēlas palielināt kredītu par 5 000 *euro*. Kā šo darījumu uzrādīt procentu likmju statistiskajos datos?

"Darījumu atlikumu procentu likmju pārskatā" un pārskatītajos kredītos uzrāda 10 000 *euro*. Kredīta palielinājuma summu 5 000 *euro* uzrāda tikai jaunajos darījumos ar to procentu likmi, par kuru ir vienojušies MFI un klients.

2. piemērs

Klientam MFI ir piešķirusi pārsnieguma kredītu 10 000 *euro* ar procentu likmi 15 % gadā. Klients ir vienojies ar MFI par pārsnieguma kredīta pārveidošanu par patēriņa kredītu ar procentu likmi 10 % gadā. Kā šo darījumu uzrādīt procentu likmju statistiskajos datos?

Viena veida kredīta pārveidi par cita veida kredītu uzrāda jaunajos darījumos. Šajā gadījumā klients ir veicis aktīvas darbības, un noslēgts jauns līgums ar citiem nosacījumiem. Darījumu uzrāda kā pārskatītu kredītu.

Sliktie kredīti

Sliktos kredītus un kredītus parādu pārstrukturēšanai, kuru procentu likme ir zemāka par tirgus procentu likmi, neiekļauj jaunajos darījumos. Kredīti parādu pārstrukturēšanai nav izslēgti no pārskatītajiem kredīta līgumiem. Tomēr, ja pārstrukturēšana ietver jaunu procentu likmes pārskatīšanu un tās rezultātā kredīts tiek piešķirts ar procentu likmi, kas ir zemāka par tirgus procentu likmi, to neiekļauj ne pārskatītajos kredītos, ne jaunajos darījumos.

4.3.4. Monetāro finanšu iestāžu procentu likmju aprēķina piemēri

Nolīgtais gada procentu likmes aprēķins

1. piemērs

Kredītiestāde "Gamma" izsniegusi klientam A kredītu uz 5 gadiem ar procentu likmi 10 % gadā. Līgumā noteikts, ka pamatsumma tiks atmaksāta nolīgta darījuma termiņa beigās un procentu maksājumi tiks veikti katru mēnesi. Šajā gadījumā AAR ir 10.4713 %, un to aprēķina šādi:

$$AAR = \left(1 + \frac{0.10}{12}\right)^{12} - 1 = 0.1047130$$

2. piemērs

Kredītiestāde "Gamma" izsniegusi klientam B kredītu uz 5 gadiem ar procentu likmi 10 % gadā. Līgumā noteikts, ka pamatsumma tiks atmaksāta nolīgta darījuma termiņa beigās un procentu maksājumi tiks veikti katru ceturksni. Šajā gadījumā AAR ir 10.3813 %, un to aprēķina šādi:

$$AAR = \left(1 + \frac{0.10}{4}\right)^4 - 1 = 0.1038130$$

3. piemērs

Kredītiestāde "Gamma" piešķirusi klientam C norēķinu konta debeta atlikumu ar procentu likmi 10 % gadā un darbības termiņu 1 gads. Līgumā noteikts, ka norēķinu konta debeta atlikums tiks atmaksāts katra mēneša beigās un procentu maksājumi tiks veikti katru mēnesi. Šajā gadījumā AAR ir 10.4713 %, un to aprēķina šādi:

$$AAR = \left(1 + \frac{0.10}{12}\right)^{12} - 1 = 0.1047130$$

Šauri definētās efektīvās procentu likmes aprēķins

4. piemērs

Kredītiestāde "Gamma" 2021. gada 1. janvārī izsniegusi klientam D kredītu 12 000 euro uz 3 gadiem ar procentu likmi 10 % gadā. Līgumā noteikts, ka pamatsumma tiks atmaksāta katru mēnesi vienādās daļās un procentu maksājumi tiks veikti katru ceturksni. Šajā gadījumā aprēķina NDER, un tā ir 10.3775 %.

Datums	Dienu skaits	Kredīta atlikums (euro)	Gada procentu likme (%)	Summa (euro)	Pamatsummas atmaksa (euro)	Naudas plūsma (euro)	Diskonta koeficients	Diskontētā vērtība (euro)	NDER
01.01.2021.	1.00	12 000.00				-12 000.00			
31.01.2021.	30.42	11 666.67	10		333.33	333.33	0.99	330.60	0.103777
28.02.2021.	60.83	11 333.34	10		333.33	333.33	0.98	327.89	0.103777
31.03.2021.	91.25	11 000.01	10	291.67	333.33	625.00	0.98	609.76	0.103777
30.04.2021.	121.67	10 666.68	10		333.33	333.33	0.97	322.54	0.103777
31.05.2021.	152.08	10 333.35	10		333.33	333.33	0.96	319.90	0.103777
30.06.2021.	182.50	10 000.02	10	266.67	333.33	600.00	0.95	571.10	0.103777
31.07.2021.	212.92	9 666.69	10		333.33	333.33	0.94	314.67	0.103777
31.08.2021.	243.33	9 333.36	10		333.33	333.33	0.94	312.10	0.103777
30.09.2021.	273.75	9 000.03	10	241.67	333.33	575.00	0.93	533.96	0.103777
31.10.2021.	304.17	8 666.70	10		333.33	333.33	0.92	307.00	0.103777
30.11.2021.	334.58	8 333.37	10		333.33	333.33	0.91	304.49	0.103777
31.12.2021.	365.00	8 000.04	10	216.67	333.33	550.00	0.91	498.29	0.103777
31.01.2022.	395.42	7 666.71	10		333.33	333.33	0.90	299.52	0.103777
28.02.2022.	425.83	7 333.38	10		333.33	333.33	0.89	297.06	0.103777
31.03.2022.	456.25	7 000.05	10	191.67	333.33	525.00	0.88	464.04	0.103777
30.04.2022.	486.67	6 666.72	10		333.33	333.33	0.88	292.21	0.103777
31.05.2022.	517.08	6 333.39	10		333.33	333.33	0.87	289.82	0.103777
30.06.2022.	547.50	6 000.06	10	166.67	333.33	500.00	0.86	431.17	0.103777
31.07.2022.	577.92	5 666.73	10		333.33	333.33	0.86	285.09	0.103777
31.08.2022.	608.33	5 333.40	10		333.33	333.33	0.85	282.75	0.103777
30.09.2022.	638.75	5 000.07	10	141.67	333.33	475.00	0.84	399.62	0.103777
31.10.2022.	669.17	4 666.74	10		333.33	333.33	0.83	278.14	0.103777
30.11.2022.	699.58	4 333.41	10		333.33	333.33	0.83	275.86	0.103777
31.12.2022.	730.00	4 000.08	10	116.67	333.33	450.00	0.82	369.36	0.103777
31.01.2023.	760.42	3 666.75	10		333.33	333.33	0.81	271.36	0.103777
29.02.2023.	790.83	3 333.42	10		333.33	333.33	0.81	269.13	0.103777
31.03.2023.	821.25	3 000.09	10	91.67	333.33	425.00	0.80	340.34	0.103777
30.04.2023.	851.67	2 666.76	10		333.33	333.33	0.79	264.74	0.103777
31.05.2023.	882.08	2 333.43	10		333.33	333.33	0.79	262.57	0.103777
30.06.2023.	912.50	2 000.10	10	66.67	333.33	400.00	0.78	312.51	0.103777
31.07.2023.	942.92	1 666.77	10		333.33	333.33	0.77	258.29	0.103777
31.08.2023.	973.33	1 333.44	10		333.33	333.33	0.77	256.17	0.103777
30.09.2023.	1 003.75	1 000.11	10	41.67	333.33	375.00	0.76	285.83	0.103777
31.10.2023.	1 034.17	666.78	10		333.33	333.33	0.76	251.99	0.103777
30.11.2023.	1 064.58	333.45	10		333.33	333.33	0.75	249.92	0.103777
31.12.2023.	1 095.00	0	10	16.67	333.33	350.00	0.74	260.27	0.103777
				1 850	12 000	1 850		12 000	

5. piemērs

Kredītiestāde "Gamma" 2021. gada 1. janvārī izsniegusi klientam E kredītu 12 000 *euro* uz 3 gadiem ar procentu likmi 10 % gadā. Līgumā noteikts, ka pamatsumma tiks atmaksāta nevienādās daļās dažādos termiņos un procentu maksājumi tiks veikti katru ceturksni. Šajā gadījumā aprēķina NDER, un tā ir 10.3785 %.

Datums	Dienu skaits	Kredīta atlikums (<i>euro</i>)	Gada procentu likme (%)	Summa (<i>euro</i>)	Pamatsummas atmaksa (<i>euro</i>)	Naudas plūsma (<i>euro</i>)	Diskonta koeficients	Diskontētā vērtība (<i>euro</i>)	NDER
01.01.2021.	1.00	12 000.00				-12 000.00			
31.01.2021.	30.42	11 750.00	10		250.00	250.00	0.99	247.95	0.103785
28.02.2021.	60.83	11 300.00	10		450.00	450.00	0.98	442.65	0.103785
31.03.2021.	91.25	10 900.00	10	292.08	400.00	692.08	0.98	675.21	0.103785
30.04.2021.	121.67	10 750.00	10		150.00	150.00	0.97	145.14	0.103785
31.05.2021.	152.08	10 750.00	10			0	0.96	0	0.103785
30.06.2021.	182.50	10 000.00	10	270.00	750.00	1020.00	0.95	970.86	0.103785
31.07.2021.	212.92	9 700.00	10		300.00	300.00	0.94	283.21	0.103785
31.08.2021.	243.33	9 300.00	10		400.00	400.00	0.94	374.52	0.103785
30.09.2021.	273.75	9 000.00	10	241.67	300.00	541.67	0.93	503.00	0.103785
31.10.2021.	304.17	8 550.00	10		450.00	450.00	0.92	414.45	0.103785
30.11.2021.	334.58	8 000.00	10		550.00	550.00	0.91	502.40	0.103785
31.12.2021.	365.00	7 700.00	10	212.92	300.00	512.92	0.91	464.69	0.103785
31.01.2022.	395.42	7 500.00	10		200.00	200.00	0.90	179.71	0.103785
28.02.2022.	425.83	7 200.00	10		300.00	300.00	0.89	267.36	0.103785
31.03.2022.	456.25	6 650.00	10	186.67	550.00	736.67	0.88	651.13	0.103785
30.04.2022.	486.67	6 450.00	10		200.00	200.00	0.88	175.33	0.103785
31.05.2022.	517.08	6 200.00	10		250.00	250.00	0.87	217.36	0.103785
30.06.2022.	547.50	5 850.00	10	160.83	350.00	510.83	0.86	440.51	0.103785
31.07.2022.	577.92	5 430.00	10		420.00	420.00	0.86	359.21	0.103785
31.08.2022.	608.33	5 040.00	10		390.00	390.00	0.85	330.82	0.103785
30.09.2022.	638.75	4 850.00	10	136.00	190.00	326.00	0.84	274.27	0.103785
31.10.2022.	669.17	4 670.00	10		180.00	180.00	0.83	150.19	0.103785
30.11.2022.	699.58	4 320.00	10		350.00	350.00	0.83	289.65	0.103785
31.12.2022.	730.00	3 800.00	10	115.33	520.00	635.33	0.82	521.48	0.103785
31.01.2023.	760.42	3 200.00	10		600.00	600.00	0.81	488.44	0.103785
29.02.2023.	790.83	2 500.00	10		700.00	700.00	0.81	565.18	0.103785
31.03.2023.	821.25	2 100.00	10	79.17	400.00	479.17	0.80	383.71	0.103785
30.04.2023.	851.67	2 100.00	10			0	0.79	0	0.103783
31.05.2023.	882.08	1 800.00	10		300.00	300.00	0.79	236.31	0.103785
30.06.2023.	912.50	1 500.00	10	50.00	300.00	350.00	0.78	273.44	0.103785
31.07.2023.	942.92	1 500.00	10			0	0.77	0.00	0.103785
31.08.2023.	973.33	1 500.00	10			0	0.77	0	0.103785
30.09.2023.	1 003.75	900.00	10	37.50	600.00	637.50	0.76	485.90	0.103785
31.10.2023.	1 034.17	660.00	10		240.00	240.00	0.76	181.43	0.103785
30.11.2023.	1 064.58	340.00	10		320.00	320.00	0.75	239.92	0.103785
31.12.2023.	1 095.00	0	10	15.83	340.00	355.83	0.74	264.60	0.103785
				1 798	12 000	1 798		12 000	

6. piemērs

Kredītiestāde "Gamma" 2021. gada 1. janvārī izsniegusi klientam F kredītu 12 000 *euro* uz 3 gadiem ar procentu likmi 10 % gadā. Līgumā noteikts, ka pamatsumma tiks atmaksāta katru mēnesi vienādās daļās un procentu maksājumi notiks reizi gadā. Šajā gadījumā aprēķina NDER, un tā ir 8.8879 %.

Datums	Dienu skaits	Kredīta atlikums (<i>euro</i>)	Gada procentu likme (%)	Summa (<i>euro</i>)	Pamatsummas atmaksa (<i>euro</i>)	Naudas plūsma (<i>euro</i>)	Diskonta koeficients	Diskontētā vērtība (<i>euro</i>)	NDER
01.01.2021.	1.00	12 000.00				-12 000.00			
31.01.2021.	30.42	11 666.67	10		333.33	333.33	0.99	330.94	0.088879
28.02.2021.	60.83	11 333.34	10		333.33	333.33	0.99	328.58	0.088879
31.03.2021.	91.25	11 000.01	10		333.33	333.33	0.98	326.22	0.088879
30.04.2021.	121.67	10 666.68	10		333.33	333.33	0.97	323.89	0.088879
31.05.2021.	152.08	10 333.35	10		333.33	333.33	0.96	321.57	0.088879
30.06.2021.	182.50	10 000.02	10		333.33	333.33	0.96	319.27	0.088879
31.07.2021.	212.92	9 666.69	10		333.33	333.33	0.95	316.98	0.088879
31.08.2021.	243.33	9 333.36	10		333.33	333.33	0.94	314.71	0.088879
30.09.2021.	273.75	9 000.03	10		333.33	333.33	0.94	312.46	0.088879
31.10.2021.	304.17	8 666.70	10		333.33	333.33	0.93	310.23	0.088879
30.11.2021.	334.58	8 333.37	10		333.33	333.33	0.92	308.01	0.088879
31.12.2021.	365.00	8 000.04	10	916.67	333.33	1250.00	0.92	1 146.76	0.088879
31.01.2022.	395.42	7 666.71	10		333.33	333.33	0.91	303.61	0.088879
28.02.2022.	425.83	7 333.38	10		333.33	333.33	0.90	301.44	0.088879
31.03.2022.	456.25	7 000.05	10		333.33	333.33	0.90	299.28	0.088879
30.04.2022.	486.67	6 666.72	10		333.33	333.33	0.89	297.14	0.088879
31.05.2022.	517.08	6 333.39	10		333.33	333.33	0.89	295.01	0.088879
30.06.2022.	547.50	6 000.06	10		333.33	333.33	0.88	292.90	0.088879
31.07.2022.	577.92	5 666.73	10		333.33	333.33	0.87	290.80	0.088879
31.08.2022.	608.33	5 333.40	10		333.33	333.33	0.87	288.72	0.088879
30.09.2022.	638.75	5 000.07	10		333.33	333.33	0.86	286.66	0.088879
31.10.2022.	669.17	4 666.74	10		333.33	333.33	0.85	284.61	0.088879
30.11.2022.	699.58	4 333.41	10		333.33	333.33	0.85	282.57	0.088879
31.12.2022.	730.00	4 000.08	10	550.01	333.33	883.34	0.84	743.46	0.088879
31.01.2023.	760.42	3 666.75	10		333.33	333.33	0.84	278.54	0.088879
29.02.2023.	790.83	3 333.42	10		333.33	333.33	0.83	276.54	0.088879
31.03.2023.	821.25	3 000.09	10		333.33	333.33	0.82	274.56	0.088879
30.04.2023.	851.67	2 666.76	10		333.33	333.33	0.82	272.60	0.088879
31.05.2023.	882.08	2 333.43	10		333.33	333.33	0.81	270.65	0.088879
30.06.2023.	912.50	2 000.10	10		333.33	333.33	0.81	268.71	0.088879
31.07.2023.	942.92	1 666.77	10		333.33	333.33	0.80	266.79	0.088879
31.08.2023.	973.33	1 333.44	10		333.33	333.33	0.79	264.88	0.088879
30.09.2023.	1 003.75	1 000.11	10		333.33	333.33	0.79	262.98	0.088879
31.10.2023.	1 034.17	666.78	10		333.33	333.33	0.78	261.10	0.088879
30.11.2023.	1 064.58	333.45	10		333.33	333.33	0.78	259.23	0.088879
31.12.2023.	1 095.00	0	10	183.34	333.33	516.67	0.77	398.94	0.088879
				1 650	12 000	1 650		11 981	

7. piemērs

Kredītiestāde "Gamma" 2021. gada 1. janvārī izsniegusi klientam G kredītu 12 000 *euro* uz 3 gadiem ar procentu likmi 10 % gadā. Līgumā noteikts, ka pamatsumma tiks atmaksāta katru ceturksni vienādās daļās un procentu maksājumi tiks veikti reizi gadā. Šajā gadījumā aprēķina NDER, un tā ir 8.9452 %.

Datums	Dienu skaits	Kredīta atlikums (<i>euro</i>)	Gada procentu likme (%)	Summa (<i>euro</i>)	Pamatsummas atmaksa (<i>euro</i>)	Naudas plūsma (<i>euro</i>)	Diskonta koeficients	Diskon-tētā vērtība (<i>euro</i>)	NDER
01.01.2021.	1.00	12 000.00				-12 000.00			
31.01.2021.	30.42	12 000.00	10			0	0.99	0	0.089452
28.02.2021.	60.83	12 000.00	10			0	0.99	0	0.089452
31.03.2021.	91.25	11 000.00	10		1 000.00	1 000.00	0.98	978.61	0.089452
30.04.2021.	121.67	11 000.00	10			0	0.97	0	0.089452
31.05.2021.	152.08	11 000.00	10			0	0.96	0	0.089452
30.06.2021.	182.50	10 000.00	10		1 000.00	1 000.00	0.96	957.68	0.089452
31.07.2021.	212.92	10 000.00	10			0	0.95	0	0.089452
31.08.2021.	243.33	10 000.00	10			0	0.94	0	0.089452
30.09.2021.	273.75	9 000.00	10		1 000.00	1 000.00	0.94	937.20	0.089452
31.10.2021.	304.17	9 000.00	10			0	0.93	0	0.089452
30.11.2021.	334.58	9 000.00	10			0	0.92	0	0.089452
31.12.2021.	365.00	8 000.00	10	950.00	1 000.00	1 950.00	0.92	1 788.45	0.089452
31.01.2022.	395.42	8 000.00	10			0	0.91	0	0.089452
28.02.2022.	425.83	8 000.00	10			0	0.90	0	0.089452
31.03.2022.	456.25	7 000.00	10		1 000.00	1 000.00	0.90	897.54	0.089452
30.04.2022.	486.67	7 000.00	10			0	0.89	0	0.089452
31.05.2022.	517.08	7 000.00	10			0	0.88	0	0.089452
30.06.2022.	547.50	6 000.00	10		1 000.00	1 000.00	0.88	878.34	0.089452
31.07.2022.	577.92	6 000.00	10			0	0.87	0	0.089452
31.08.2022.	608.33	6 000.00	10			0	0.87	0	0.089452
30.09.2022.	638.75	5 000.00	10		1 000.00	1 000.00	0.86	859.55	0.089452
31.10.2022.	669.17	5 000.00	10			0	0.85	0	0.089452
30.11.2022.	699.58	5 000.00	10			0	0.85	0	0.089452
31.12.2022.	730.00	4 000.00	10	583.33	1 000.00	1 583.33	0.84	1 331.85	0.089452
31.01.2023.	760.42	4 000.00	10			0	0.84	0	0.089452
29.02.2023.	790.83	4 000.00	10			0	0.83	0	0.089452
31.03.2023.	821.25	3 000.00	10		1 000.00	1 000.00	0.82	823.18	0.089452
30.04.2023.	851.67	3 000.00	10			0	0.82	0	0.089452
31.05.2023.	882.08	3 000.00	10			0	0.81	0	0.089452
30.06.2023.	912.50	2 000.00	10		1 000.00	1 000.00	0.81	805.57	0.089452
31.07.2023.	942.92	2 000.00	10			0	0.80	0	0.089452
31.08.2023.	973.33	2 000.00	10			0	0.79	0	0.089452
30.09.2023.	1 003.75	1 000.00	10		1 000.00	1 000.00	0.79	788.34	0.089452
31.10.2023.	1 034.17	1 000.00	10			0	0.78	0	0.089452
30.11.2023.	1 064.58	1 000.00	10			0	0.78	0	0.089452
31.12.2023.	1 095.00	0	10	216.67	1 000.00	1 216.67	0.77	938.63	0.089452
				1 750	12 000	1 750		11 985	

Efektīvās gada procentu likmes aprēķins**8. piemērs**

Kredītiestāde "Gamma" izsniegusi fiziskajai personai K kredītu 1000 *euro*. Kopējās kredīta izmaksas ir 1200 *euro*. Kredīts tiek atmaksāts vienā maksājumā – 1200 *euro* pēc 1.5 gadiem ($1.5 \times 365 = 547.5$ dienām, $1.5 \times 52 = 78$ nedēļām jeb $1.5 \times 12 = 18$ mēnešiem). Šajā gadījumā efektīvā gada procentu likme (*annual percentage rate of charge*; APRC) ir 12.9243 %, un to aprēķina šādi:

$$S_k = S_1 = 1000$$

$$S'_{k'} = S'_{1'} = 1200$$

$$t_{k'} = t_{1'} = 1.5 \text{ jeb } \frac{547.5}{365} \text{ jeb } \frac{78}{52} \text{ jeb } \frac{18}{12}$$

$$1000 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547.5}{365}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{78}{52}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{18}{12}}}$$

$$(1+i)^{1.5} = 1.2$$

vai

$$1 + i = 1.129243$$

$$i = 0.129243$$

9. piemērs

Kredītiestāde "Gamma" noslēgusi līgumu ar fizisko personu O par patēriņa kredīta izsniegšanu 1000 *euro*. Izniedzot kredītu, kredītiestāde ietur kredīta noformēšanas izdevumus 50 *euro*, tādējādi kredīta saņemšana izmaksā 950 *euro*. Kopējās kredīta izmaksas ir 1200 *euro*. Kredīts tiek atmaksāts vienā maksājumā – 1200 *euro* pēc 1.5 gadiem ($1.5 \times 365 = 547.5$ dienām, $1.5 \times 52 = 78$ nedēļām jeb $1.5 \times 12 = 18$ mēnešiem). Šajā gadījumā APRC ir 16.8526 %, un to aprēķina šādi:

$$S_k = S_1 = 950$$

$$S'_{k'} = S'_{1'} = 1200$$

$$t_{k'} = t_{1'} = 1.5 \text{ jeb } \frac{547.5}{365} \text{ jeb } \frac{78}{52} \text{ jeb } \frac{18}{12}$$

$$950 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547.5}{365}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{78}{52}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{18}{12}}}$$

$$(1+i)^{1.5} = \frac{1200}{950} = 1.263157$$

vai

$$1 + i = 1.168526$$

$$i = 0.168526$$

10. piemērs

Kredītiestāde "Gamma" noslēgusi līgumu ar fizisko personu P par kredītu 1000 *euro*. Kopējās kredīta izmaksas ir 1088 *euro*. Kredīts tiek atmaksāts šādos maksājumos: pēc 3 mēnešiem (0.25 gadi jeb 13 nedēļu jeb 91.25 dienas) 272 *euro*, pēc 6 mēnešiem (0.5 gadi jeb 26 nedēļas jeb 182.5 dienas) 272 *euro*, pēc 12 mēnešiem (1 gads jeb 52 nedēļas jeb 365 dienas) 544 *euro*. Šajā gadījumā APRC ir 13.1855 %, un to aprēķina šādi:

$$S_k = S_1 = 1000$$

$$S'_k = S'_1 = 272$$

$$S'_2 = 272$$

$$S'_3 = 544$$

$$t_k = t_1 = 0.25 \text{ jeb } \frac{91.25}{365} \text{ jeb } \frac{13}{52} \text{ jeb } \frac{3}{12}$$

$$t_2 = 0.5 \text{ jeb } \frac{182.5}{365} \text{ jeb } \frac{26}{52} \text{ jeb } \frac{6}{12}$$

$$t_3 = 1 \text{ jeb } \frac{365}{365} \text{ jeb } \frac{52}{52} \text{ jeb } \frac{12}{12}$$

$$1000 = \frac{272}{(1+i)^{\frac{91.25}{365}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{182.5}{365}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{365}{365}}} =$$

$$= \frac{272}{(1+i)^{\frac{13}{52}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{26}{52}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{52}{52}}} =$$

$$= \frac{272}{(1+i)^{\frac{3}{12}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{6}{12}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{12}{12}}} =$$

$$= \frac{272}{(1+i)^{0.25}} + \frac{272}{(1+i)^{0.5}} + \frac{544}{(1+i)^1} =$$

vai

$$1 + i = 1.131855$$

$$i = 0.131855$$

4.4. Statistisko datu par naudas tirgus darījumiem sagatavošana

4.4.1. Vispārējās norādes

Statistiskos datus par naudas tirgus darījumiem sagatavo atbilstoši Latvijas Bankas 2022. gada 21. novembra noteikumiem Nr. 230 "[Statistisko datu par naudas tirgus darījumiem sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi](#)" (turpmāk – Noteikumi Nr. 230).

4.4.2. Atsevišķu darījumu skaidrojums ar piemēriem

Noteikumu Nr. 230 2.7. apakšpunktā sniegta statistiskajos datos iekļaujamo valūtas mijmaiņas darījumu definīcija: "valūtas mijmaiņas darījums – darījums, kurā pērk vai pārdod *euro* par ārvalstu valūtu pēc darījuma sākumkursa (tagadnes daļa – *spot*) ar nosacījumu atpārdot vai atpirkt *euro* pēc darījuma beigu kursa (nākotnes daļa – *forward*) darījuma termiņa beigās".

Ievērojot to, ka valūtas tagadnes darījumi ir ar termiņu līdz $T + 2$, kur T ir darbdiena, kurā tiek noslēgts darījums, par nākotnes darījumiem uzskatāmi nākotnes darījumi ar termiņu ilgāku par 2 dienām ($T + 3$ utt.).

Tāpēc "Naudas tirgus darījumu pārskatā" nav jāiekļauj tie valūtas mijmaiņas darījumi, kuru nākotnes termiņš ir $T + 2$ vai īsāks. Tomēr, ja darījuma termiņā kādas norēķinos iesaistītās valūtas pārskaitīšana nav iespējama brīvdienas vai svētku dienas dēļ, iespējama novirze no iepriekš noteiktās norēķinu dienas, un šādi darījumi jāiekļauj "Naudas tirgus darījumu pārskatā".

1. piemērs

Kredītiestāde A (Latvija) ar kredītiestādi B (Vācija) 2023. gada 5. aprīlī noslēdza valūtas mijmaiņas darījumu par ASV dolāru pirkšanu par *euro*. Ņemot vērā to, ka $T + 2$ ir 7. aprīlis un tā ir svētku diena, ne ASV dolāri, ne *euro* šajā datumā nevar tikt ieskaitīti. Valūtas ieskaitīšana kredītiestādē var notikt tikai 11. aprīlī. Valūtas mijmaiņas darījums būs jāatspoguļo statistiskajos datos, lai gan tagadnes daļa būs $T + 6$ dienas.

2. piemērs

Kredītiestāde A (Latvija) ar kredītiestādi B (Latvija) 2023. gada 16. maijā noslēdza valūtas mijmaiņas darījumu par to, ka kredītiestāde A no kredītiestādes B pirks Japānas jenas par *euro*. Darījums tiks veikts caur kredītiestādes A korespondentkontu Vācijā. Tā kā 18. maijs ($T + 2$) Vācijā ir svētku diena, valūta tiks ieskaitīta 19. maijā, un arī kredītiestāde B pārskaitīs Japānas jenas kredītiestādei A dienā, kad valūta tiks ieskaitīta tās kontā, t. i.,

19. maijā (T + 3). Valūtas mijmaiņas darījums būs jāuzrāda "Naudas tirgus darījumu pārskatā", lai gan tagadnes daļa būs T + 3 dienas.

3. piemērs

Kredītiestāde A (Latvija) 2023. gada 14. jūlijā noslēdza ar kredītiestādi B (ASV) valūtas mijmaiņas darījumu par ASV dolāru pirkšanu par *euro*. Kredītiestāde A ieskaitīs *euro* kredītiestādei B 17. jūlijā (T + 3). Šāds darījums nav jāuzrāda "Naudas tirgus darījumu pārskatā", jo darījums ir nākotnes daļa.

4.5. Statistisko datu par valūtu tirdzniecības darījumiem sagatavošana

4.5.1. Vispārējās norādes

Valūtu tirdzniecības darījumu pārskatu sagatavo atbilstoši Latvijas Bankas 2022. gada 28. novembra noteikumiem Nr. 232 "[Statistisko datu par valūtu tirdzniecības darījumiem sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi](#)" (turpmāk – Noteikumi Nr. 232).

4.5.2. Skaidrojumi par statistisko datu sagatavošanu un piemēri

4.5.2.1. Noteikumu Nr. 232 2.5. un 2.6. apakšpunkta skaidrojums

Visi darījumi, kuros jebkādā veidā ir iesaistīta skaidrā nauda, uzskatāmi par darījumiem skaidrajā naudā, piemēram, kredītiestādes klients no bankomāta izņem skaidro naudu valūtā, kas atšķiras no attiecīgajai norēķinu kartei piesaistītā konta valūtas. Taču, ja norēķini veikti, izmantojot POS termināli, darījums klasificējams kā darījums bezskaidrajā naudā.

4.5.2.2. Noteikumu Nr. 232 2.9. apakšpunkta skaidrojums

Valūtas kurss tiek izteikts kā ārvalstu valūtas apmērs par vienu *euro*. "Valūtu tirdzniecības darījumu pārskata" ailē "Vidējais svērtais valūtas kurss" norāda tikai to darījumu vērtību, kuros viena darījuma puse ir *euro* valūta.

4.5.2.3. Noteikumu Nr. 232 9. punkta skaidrojums

"Valūtu tirdzniecības darījumu pārskata" katrā rindā norāda identisko raksturlielumu (t. i., darījumu ar identiskiem raksturlielumiem no A līdz G kolonnai) agregētus darījumus un vidējo svērto valūtas kursu.

4.5.2.4. Noteikumu Nr. 232 9.1. apakšpunkta skaidrojums

Apjomu uzrāda veselos skaitļos, noapaļošanu veicot pēc individuālu darījumu summēšanas.

4.5.2.5. Noteikumu Nr. 232 9.4.2. apakšpunkta skaidrojums

Mēneša vidējā svērtā valūtas kursa aprēķināšanai izmanto atbilstošos dienas vidējos svērtos valūtas kursus par *euro* kā decimāldaļskaitli ar četriem cipariem aiz komata.

4.5.2.6. Noteikumu Nr. 232 14. punkta skaidrojums

"Valūtu tirdzniecības darījumu pārskata" ailē "Valūtu tirdzniecības veida kods" norāda tikai to darījumu vērtību, kuros viena darījuma puse ir *euro* valūta.

4.5.2.7. Noteikumu Nr. 232 15. punkta skaidrojums

Kredītiestāde izvēlas, kuru darījuma pusi norādīt – tikai pārdotās valūtas pusi vai tikai nopirktās valūtas pusi. "Valūtu tirdzniecības darījumu pārskata" ailē "Maiņas valūtas kods" nenorāda vērtību, ja darījumā viena puse ir *euro* valūta. Ja darījumā iesaistītā valūta ir ASV dolāri, ailē "Maiņas valūtas kods" vēlams norādīt ASV dolārus, bet otru darījumā iesaistīto ārvalstu valūtu – attiecīgi ailē "Ārvalstu valūtas kods".

4.5.2.8. Noteikumu Nr. 232 16. punkta skaidrojums

"Valūtu tirdzniecības darījumu pārskata" ailē "Apjoms (veselos *euro*)" vērtību aprēķina, dalot ailes "Apjoms" vērtību ar ailes "Vidējais svērtais valūtas kurss" vērtību, ja darījuma viena puse ir *euro* valūta. Citiem darījumiem norāda grāmatvedībā izmantojamo attiecīgās ārvalstu valūtas kursu attiecīgā kalendārā mēneša pēdējā dienā.

1. piemērs

Kredītiestāde tagadnes darījumā bezskaidrā naudā nopirka no klienta (rezidenta nefinanšu sabiedrības) ASV dolārus par *euro*, un kredītiestādei ir informācija par klientu.

Atbilstoši Noteikumu Nr. 232 15. punktam aile "Maiņas valūtas kods" netiek aizpildīta.

Atbilstoši Noteikumu Nr. 232 9. punktam vidējais svērtais valūtas kurss tiek uzrādīts valūtu tirdzniecības darījumiem par *euro* kā decimāldaļskaitlis ar četriem cipariem aiz komata un aprēķināts kā mēneša vidējais svērtais rādītājs, agregējot identisko raksturlielumu līmenī.

Ārvalstu valūtas kods	Klienta valsts kods	Klienta sektora kods	Darījuma veida kods	Valūtu tirdzniecības veida kods	Maiņas valūtas kods	Finanšu instrumenta kods	Apjoms (veselos skaitļos)	Vidējais svērtais valūtas kurss	Apjoms (veselos euro)
A	B	C	D	E	F	G	01	02	03
USD	LV	SK19H	N	IV104		SP	20000	1.0592	18882

2. piemērs

Kredītiestāde veica valūtas mijmaiņas darījumu ar klientu (nerezidentu finanšu sabiedrību), no kura saņems Lielbritānijas sterliņu mārciņas apmaiņā pret ASV dolāriem, bet pēc 2 mēnešiem kredītiestāde atpārdos Lielbritānijas sterliņu mārciņas apmaiņā pret ASV dolāriem, un kredītiestādei ir informācija par klientu. Atbilstoši Noteikumu Nr. 232 2.9. apakšpunktam un 14. un 16. punktam ailes "Valūtu tirdzniecības veida kods" un "Vidējais svērtais valūtas kurss" netiek aizpildītas, bet ailē "Apjoms (veselos euro)" kredītiestāde uzrāda apjomu euro saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo attiecīgās ārvalstu valūtas kursu attiecīgā kalendārā mēneša pēdējā dienā.

Ārvalstu valūtas kods	Klienta valsts kods	Klienta sektora kods	Darījuma veida kods	Valūtu tirdzniecības veida kods	Maiņas valūtas kods	Finanšu instrumenta kods	Apjoms (veselos skaitļos)	Vidējais svērtais valūtas kurss	Apjoms (veselos euro)
A	B	C	D	E	F	G	01	02	03
GBP	Z9	SK12D	N		USD	SW	10000		12365

3. piemērs

Kredītiestāde noslēdz ar klientu (rezidentu finanšu sabiedrību) bezpiegādes nākotnes līgumu, saskaņā ar kuru kredītiestāde nākamajā mēnesī klientam pārdod euro par ASV dolāriem atbilstoši nolīgtajam kursam.

Ārvalstu valūtas kods	Klienta valsts kods	Klienta sektora kods	Darījuma veida kods	Valūtu tirdzniecības veida kods	Maiņas valūtas kods	Finanšu instrumenta kods	Apjoms (veselos skaitļos)	Vidējais svērtais valūtas kurss	Apjoms (veselos euro)
A	B	C	D	E	F	G	01	02	03
USD	LV	SK12D	N	IV104		FU	20000	1.0592	18882